

Høringssvar – Nasjonal helseplan (2007-2010)

Status- andre forhold som bør trekkes frem.

- Det fremkommer i notatet at det brukes 170 milliarder på god helse årlig, og at Norge er i verdens toppen i å investere i god helse. Det bør fremkomme hva disse 170 milliarder brukes til og hvordan kan vi i denne sammenheng forstå begrepet god helse?
- Det bør komme klarere frem hva som er de frivillige organisasjoners muligheter og begrensninger innen det forebyggende helsearbeidet.
- De fleste frivillige organisasjoner er ikke finansiert av helse - og omsorgsmyndighetene. Tiltak innenfor folkehelsearbeidet er derfor i stor grad finansiert fra "andre kilder". Vil helse- og omsorgsdepartementet allokere midler til de frivillige organisasjonene som utfører et arbeid på denne arena?

Sentrale utfordringer – vektlegging

- Det er avgjørende at folkehelseplanen settes inn i et langsiktig arbeidsperspektiv ut over 2010. Frivillige organisasjoner trenger forutsigbare og langsiktige avtaler/ressurser i dette viktige arbeidet.
- Helsepersonell bør tilføres kunnskap om betydningen av fysisk aktivitet i forebyggende og rehabiliterende helse- og opptreningsarbeid.
- Det er behov for å styrke de lovfestede offentlige ytelser – særlig for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Dette vil bidra til en mer aktiv livsstil.
- De frivillige organisasjoner representerer en arena der de sosiale skillelinjer er små. Å investere i de frivillige organisasjoner skaper et tilbud til flere mennesker, og hvor "inngangsbilletten" for å delta, i sær for barnefamilier, er liten.
- De frivillige organisasjoner er en viktig arena for kulturelt mangfold. Mange minoritetsgrupper har større helseproblemer enn gjennomsnittet i befolkningen for øvrig. Det er viktig at staten har virkemidler som stimulerer frivillige organisasjoners innsats for disse gruppene, hvor det kan skje en reell integrering mellom og av ulike menneskegrupper.
- Staten bør stimulere til at bedrifter/næringslivet legger til rette for hyppigere fysiske aktiviteter på arbeidsplassen. Et aktivt arbeidende folk yter bedre og mestrer mer i arbeidshverdagen. Det er i mange tilfeller en nær sammenheng mellom god fysisk form, en stabil positiv helse og arbeidsinnsats/arbeidsutførelse.

Strategier og tiltak for å møte utfordringene

- Det er viktig at forebyggingsaspektet er mer fremtredende i dokumentet.
- Å bruke de frivillige organisasjoner mer aktivt i det forebyggende arbeidet kan ytterligere bidra til at staten når sine mål i folkehelsearbeidet. Frivillighet er bedre

en ytre press, "tvang". Idretten har bl.a. erfaringer med å skape positiv energi gjennom utvikling av indre motivasjon hos mennesker/medarbeidere.

- Det er i dag mye kunnskap om og dokumentasjon på at fysisk aktivitet og idrett er meget viktig i det forebyggende helsearbeidet. Det som trengs i årene fremover er færre fine ord og "flotte prosjekter", men å sette ressurser og praktiske handlinger bak ord og fine festtaler.
- Det er viktig å koble helseprofesjonene og det frivillige apparatet i et nettverksamarbeid (se for øvrig vedlagt skisse brukt i sammenheng med arbeidet for funksjonshemmede med store tilpasnings- og hjelpebehov i idretten).
- De frivillige organisasjoner må i mye større grad involveres i de "regionale partnerskapsmodellene".
- NIFs organisasjonsledd utøver forebyggende helsearbeid landet rundt hver eneste dag. Dette apparatet kan trolig i stor grad være en "verktøykasse" for departementet under forutsetning av tilførsel av ekstra økonomiske ressurser som setter organisasjonen i stand til strukturelt og systematisk bygge aktivitet og kompetanse innenfor vekstområdet idrett og helse.
- Idretten representerer en viktig kompetansebase på mange områder relatert til helsespørsmål. Nyttiggjør samfunnet utenfor idretten seg av denne kunnskaper og disse erfaringer?

Avsluttende kommentarer

- Det er viktig at staten har en tett og god dialog med de frivillige organisasjoner i forkant av beslutninger og i iverksettelse av denne planen. Dette gjelder særlig de frivillige organisasjoner som ikke har dette som sitt overordnede kjerneområde i sitt daglige arbeid, men som allikevel vil være sentrale leverandører gjennom organisasjonenes egenverdi inn i et folkehelseperspektiv (f.eks. idretten og friluftslivsorganisasjoner).
- Vi minner på at aktivitet skapes i de ytterst ledd (idrettslagene) i idrettens verdikjede. I bunn og grunn gjelder det å få mennesker og lokalsamfunn i bevegelse.....

”Mellomløsninger” – Overgangsordning eller varig løsning ?

Særpreget : Idretten

Idrettslaget som arena
Frivillig engasjement
Trener/utøver
Lite fokus på rettigheter/plikter
Medlemsfinansiert
Prestasjon/konkurranse/rekrutterere
Kveldstid/weekend
Uformell kompetanse
Formål: Aktivitet
Medlem
”Frisk”
Egenverdi/Forebygging
Selvstendighet
Lav sikkerhet/risiko

Eksempler på tiltak:

Grønt kort
FYSAK
BHSS – lokalmiljømodell
Aktiv på dagtid
Tiltak innen Helse og rehabiliteringsfondet

Særpreget: Det offentlige

Kommune/institusjon/hjem som arena
Ansatte
Helseperson/pasient
Fokus på Rettigheter/plikter
Offentlig finansiert
Mestre/livskvalitet/bli frisk
Dagtid
Formell kompetanse
Formål: Å bli frisk
Bruker/pasient
”Syk”
Behandle/rehabiliterere
Avhengighet - Transport, ledsag, tolk, hjelpemidler, anlegg/utstyr
Høy sikkerhet/risiko